

INTERCONNECTED BUSINESS SERIES: **TURKEY-INDIA**

2 Eylül 2020

INTERCONNECTED BUSINESS SERIES: TURKEY INDIA

2 Eylül 2020

Konuřmacılar

- TEVFİK DÖNMEZ
DEİK/Türkiye-Hindistan İş Konseyi Başkanı
- NAİL OLPAK
DEİK Başkanı
- SANJAY PANDA
Hindistan Ankara Büyükelçisi
- ŞAKİR ÖZKAN TORUNLAR
T.C. Yeni Delhi Büyükelçisi
- RAKESH GAUR
CII (Hindistan Sanayi Federasyonu) Üyesi ve Kalpataru Power Demiryolları Grup Bşk.
- AYSUN TİMUR
T.C. Ticaret Bakanlığı Yeni Delhi Ticaret Müşaviri
- ISRAR MECCA
FIEO (Hindistan İhracatçılar Federasyonu) Bölge Başkanı
- FİKRİ ÖZDEMİR
Voltbek-Arçelik Operasyon Müdürü
- MEHMET ALİ UĞUR
Beta Gıda A.Ş. Genel Müdürü

Katılımcı Sayısı: 105

TOPLANTI NOTU

2 Eylül 2020 tarihinde, DEİK Asya Pasifik Bölge Direktörlüğü tarafından, Türkiye-Hindistan İş Konseyi Başkanı Tefvik Dönmez moderatörlüğünde; T.C. Yeni Delhi Büyükelçimiz Sakir Özkan Torunlar, DEİK Başkanımız Nail Olpak, Hindistan İhracat Birliği Bölge Başkanı İsrar Mecca, T.C. Ticaret Bakanlığı Yeni Delhi Ticaret Müşaviri Aysun Timur, CII (Hindistan Sanayi Federasyonu) Üyesi ve Kalpataru Power Demiryolları Grup Bşk. Rakesh Gaur, Voltbek, Arçelik operasyon yöneticisi, Fikri Özdemir, Beta Gıda AŞ Genel Müdürü Mehmet Ali Uğur'un katılımlarıyla Türkiye-Hindistan/Interconnected Business etkinliği düzenlenmiştir.

Etkinlikte, Hindistan ve Türkiye'deki iş ve yatırım fırsatlarının yanı sıra pandemi sonrası oluşması muhtemel iş birliği alanları değerlendirilmiştir. "Hindistan ve Türkiye'deki İş ve Yatırım Fırsatları" ve "Deneyim Paylaşımı" olmak üzere iki farklı oturum gerçekleştirildikten sonra katılımcılar, şirket tanıtımları amaçlı Gıda, Sağlık ve İnşaat odaklı üç farklı sektörel odaya ayrılmıştır. Etkinlik, 100'den fazla iş insanının katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

TEVFİK DÖNMEZ

DEİK/Türkiye-Hindistan İş Konseyi Başkanı

Türkiye-Hindistan İş Konseyinin, Türk Şirketlerinin, Hindistan ile olan ikili ticaret ve ekonomik ilişkilerdeki başarısını arttırması göz önüne alınarak;

Amaçlarımız arasında, hedeflenen sektörlerde Hindistan pazarına girmek isteyen şirketlerimizi desteklemek, ticaret hacmini artırmak adına COVID-19 süreci sonrasında Hindistan’a özel sektör heyetlerinin organize edilmesi yer almaktadır. Bununla birlikte, CII (Hindistan Sanayi Federasyonu), FICCI (Hindistan Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu), TPCI (Hindistan Ticaret Geliştirme Konseyi) gibi partner kuruluşlarla ilişkilerimizi geliştirmek ve Türkiye ve Hindistan arasındaki üçüncü ülkelerde ortak işbirliğini arttırmak hedeflerimiz içindedir.

Hindistan, Asya Yüzyılına damga vuracak ülkeler arasında yerini almaktadır. 2019 yılında, 2.94 trilyon dolar Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla ile Hindistan, dünyadaki en büyük beşinci ekonomiye sahip olarak Fransa ve Birleşik Devletleri geride bırakmış durumda. Hindistan’ın sahip olduğu stratejik amaçlar ve bu doğrultuda oluşturulan devlet programları; şirketleri Hindistan’da üretim yapmaya teşvik eden Make in India, Hindistan Ulusal Beceri Geliştirme Skill India ve Digital India, Hindistan ekonomisinin gelişmesinde şüphesiz önemli bir rol oynayacaktır.

İçinde bulunduğumuz durum, tüm zamanların tahmin edilmesi en zor krizlerinden biri. Bununla birlikte, Covid-19 krizinin ardından, Hindistan’ın, küresel kâr zincirini yeniden yapılandırmak adına daha fazla öne çıkacağından şüphemiz yoktur.

Büyüyen orta sınıf nüfusu ve iç talep ile birlikte Hindistan pazarı, ihracat ve ithalat alanında çeşitli imkânları sunmaktadır. Yatırım ilişkileri ve ticari faaliyetler için hedeflediğimiz sektörler arasında İnşaat ve Taahhüt, Sağlık ve Medikal Ekipman, Gıda ve Zirai ürün, Turizm, Enerji, İleri Teknoloji (Finans, Bilgi Sistemleri, Savunma,

Biyoteknoloji) yer almaktadır. Her iki taraf kazan-kazan durumunu sağlamamız gerekmektedir.

Eminim ki bu plan çerçevesinde; iki taraflı ticaretimiz, daha sürdürülebilir ve dengeli bir yolda büyümekte olacaktır. DEİK/Türkiye-Hindistan İş Konseyi olarak, Dışişleri Bakanlığımızın ortaya koyduğu “Yeniden Asya Girişimi” ile birlikte, Ticaret Bakanlığımızla da iş birliği içinde ikili ilişkilerimizi daha ileri seviyeleri taşıyacağız. Türkiye 150’den fazla Hint şirkete ev sahipliği yapmaktadır aynı zamanda çok sayıda Türk şirketi Hindistan’da faaliyetlerini sürdürmektedir. Hedefimiz karşılıklı olarak Hindistan ve Türkiye’de faaliyetlerini sürdüren şirketlerin sayılarını arttırmaktır.

Yapılan çeşitli anlaşmalar ve araçlar ile yatırımları kolaylaştırmak önceliğimiz konumundadır. Bu bağlamda Bahreyn İş Konsey ve NBD Emirates Bank ile gerçekleştirdiğimiz İyi Niyet Anlaşmalarının bu amaca hizmet edeceğini düşünüyoruz.

NAİL OLPAK
DEİK Başkanı

Bugün, Hindistan ve Türkiye için, iş ve yatırım fırsatlarını değerlendirip, sizlerle Covid-19 krizinde tecrübe ettiklerimizi paylaşmayı amaçlamaktayız. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, DEİK, özel sektör firmalarının üyeliği ile gönüllü olarak kurulmuş, faaliyetlerine 35 yıldır devam eden bir iş platformudur. Türkiye'nin diğer ülkelerle olan, ticaret ve yatırım anlaşmalarını güçlendirmek adına çalışmalarımıza "Ticari Diplomasi" anlayışı ile devam etmekteyiz. 146 ülkede, Türkiye ve ülkeler arası kurulan İş Konseyleri mevcuttur ve Türkiye-Hindistan İş Konseyi bunlardan biridir.

Türkiye-Hindistan İş Konseyi 1996 yılında kurulmuş olup, ülkelerimiz arasındaki ticaret ve yatırımı artırmak için bugün, faaliyetlerine, Tevfik Dönmez liderliğinde devam etmektedir. Buna ek olarak İş Konseyimiz imzalanan İyi Niyet Anlaşması çerçevesinde Hint Sanayi Konfederasyonu (CII) ile işbirliği içinde devam etmektedir.

Pandemi süreci boyunca, İş Konseyi üyelerimiz, Büyükelçilerimiz, Ticaret Heyeti ve zaman zaman Bakanlarımızla yaptığımız video konferanslar ve düzenlenen toplantılar doğrultusunda her zamankinden daha sıkı çalışmış bulunmaktayız. Bu toplantılarda olası çözümleri tartıştık; iletişim ağı kurmak ve bilgi paylaşımı bize edindiğimiz bilgiyi gerekli otoritelere, Bakanlıklara ve bazı durumlarda Bakanlara hızlıca iletme fırsatı sağladı. Böylece, çözüm bulunduğu zaman ivedi ve efektif bir yol izlendi. Böylelikle, sadece fırtınadan kaçmak yerine, fırtınada oluşan fırsatları analiz edip güçlenerek çıkmak amaçlandı. Şimdi ise dünyanın en büyük 5.ekonomisine sahip olan Hindistan'la ekonomik ilişkimize değinmek isterim. Coğrafi olarak uzak da olsak, Türkiye ile Hindistan arasındaki dostane ilişkiler karşılıklı saygı ve samimi bağlar temelinde gelişti. Samimi dostluğumuz ekonomik ilişkilerimizi de pozitif yönde etkiledi. Geçmiş yıllara oranla, Kurutulmuş

Meyve ve Sebze ürünleri, Tarım ve Hayvancılık, Taze Meyve ve Sebze ihracatını arttırdık. Hindistan ile olan karşılıklı ticaret hacmimiz 2019 yılında 7,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Ancak süregelen yükseliş eğilimine karşın bu rakamlar potansiyeli yansıtmamaktadır. Ticaret hacminin karşılıklı olarak artması adına İş Konseylerinin daha fazla iletişim halinde olması gerekmektedir. Daha çok çalışarak, 20 milyar dolar olan ticaret hacmi hedefimize ulaşmalıyız. Hindistan ile karşılıklı ilişkilerimizi geliştirmek için aydınlatıcı bazı noktaları ifade etmek isterim. Hindistan, Ticaret Bakanlığımızın “İhracat Ana Planı” kapsamında hedef 17 ülkesinden biridir. Hindistan, yatırımcılara genç nüfusu ve stratejik coğrafi konumu, diğer ülkeler ile sahip olduğu ticareti kolaylaştırıcı ikili anlaşmalar sayesinde büyük bir fırsat sunmaktadır.

Arçelik, Çelebi, Gülermak ve Vitra gibi aynı zamanda DEİK üyesi olan şirketler, Hindistan’da önemli çalışmalara imza atmışlardır. Hindistan’ın tedarik zincirlerinin dönüşümünde daha fazla öne çıkacağı öngörülmekle birlikte, ülkelerin Çin’e olan bağımlılığının azaltılmasında önemli bir rol oynaması beklenmektedir.

Her iki ülkemiz için de işbirliği bu bağlamda, iki tarafında kazandığı bir sürecin yaratılmasını sağlayacaktır. Bilişim Sektörünün, Hindistan’da önem kazandığı görülmekle birlikte, bu alanda olan işbirliği fırsatlarının da arttığı gözlemlenmektedir. Türk İş Dünyası olarak bu sektördeki gelişen fırsatları değerlendirmeniz gerekmektedir. Hindistan’da hızla artan kentleşme süreci de inşaat sektörümüz adına büyük fırsatlar yaratıyor. Bildiğiniz gibi İnşaat sektörümüz kendini tüm dünyada kanıtlamış durumdadır. Aynı zamanda Sağlık ve Gıda sektörlerinde de işbirliğimizi geliştirmeniz gerekmektedir. Koronavirüsün küresel bağlamda, iş dünyamızın işleyişini etkileyen bir değişime neden olduğunu görmekteyiz. İş Dünyası kendi bünyesinde büyük değişiklikler geliştirmelidir. Bu değişimlere; tüketici alışkanlıklarının değişmesi, tedarik zincirinin adaptasyonu ve yenilenmesi örnek olarak gösterilebilir. Yıllardır konuştuğumuz küreselleşme kavramı ve geçtiğimiz yıllarda konuşmaya başladığımız “glokalleşme” kavramı pandemi sonrası süreçte daha fazla odaklandığımız konular haline gelecektir.

Şu an değerlendirdiğimiz konu ise, tek bir kaynağa bağımlı olmanın tedarik zincirinin zafiyetini artıracak durumudur. Lojistik süreçleri yeniden sorgulama aşamasındayız, aynı zamanda da ulaşılabilirlik kavramını, uzaklık veya yakınlık kavramlarına göre daha fazla konuşmaktayız. Pazar çeşitliliği ve küresel tedarik

zincirinin yeniden düşünülmesi ve değişen ticaret ortamında yönetim, potansiyel yeni pazarlar her zamankinden daha fazla bir önem kazandı.

Görünüşe göre sadece günlük alışkanlıklarımız veya iş yapma tarzımız yeni bir normale doğru ilerlemedi. Finans sektörü de alternatif bir role doğru doğru kayıyor. Örneğin, Federal Bankalar şimdiye kadar çok yaygın olmayan doğrudan yatırım desteği başlattı. Zor koşullara uyum sağlayabilen, tedarik zincirini yönetebilen, karşıya gerekli güveni sağlayanlar, dünya ekonomisine liderlik edeceklerdir.

Konuşmamı bir Hint atasözü bitirmek isterim; “Rüzgârın yönünü değiştiremeyiz; fakat yelkenleri ona göre ayarlayabiliriz”. Gelin yelkenleri, ekonomik ilişkimize doğru ayarlayalım.

SANJAY PANDA

Hindistan Ankara Büyükelçisi

DEİK'e bu platformu oluşturduğu için teşekkür etmekle başlamak istiyorum, karşılıklı ilişkimizi ve farklı perspektifleri birlikte değerlendirmeyi mümkün kılan bir toplantılar serisi oluşturmuş durumdalar. Geleceğe yön vermek için bir yol haritası hazırlamak önem teşkil etmektedir. Geçtiğimiz günlerde Ankara'da ilginç iki farklı toplantı gerçekleştirdim. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa Varank ve T.C. Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Gonca Batur ile tanıştım. Bugün nerede olduğumuz ve neler yapabileceğimiz hakkında bir değerlendirme gerçekleştirdik. Pandeminin bu durumu nasıl etkilediğini, bizim bu durumda nasıl ve hangi yöne hareket etmemiz gerektiğini gözden geçirdik. Sayın Başkanın da dediği gibi, rüzgârı kontrol edemeyiz fakat yelkenleri ayarlayabiliriz ki bugün burada bu nedenle bulunmaktayız. Geçmiş dönem Hindistan Cumhurbaşkanımız Sayın Pranab Mukherjee'nin anısını onurlandırarak başlamak isterim, kendisi Cumhurbaşkanlığı görevinden önce Dışişleri Bakanı görevini yürütmekteydi. Bu nedenle kendisi ile çalışma fırsatım oldu, rehberliğine her zaman çok değer verdiğim bir isimdi. 2013 yılında, Cumhurbaşkanlığı görevini yürütürken, Türkiye'ye yaptığı ziyaretinde belirttiği Türkiye ve Hindistan'ın iki ülke olarak doğuştan ortak olduğu görüşüne katılıyorum. Ülkelerin, tarihsel ve kültürel bir bağlantısı bulunmakta, ne yazık ki bu bağlantı, ticari rakamlara dönüştürülmemiş durumda. G-20 üyesi olan, canlı bir ekonomiye sahip ve 8 milyar dolar karşılıklı ticaret hacmine sahip olan bu iki ülke, büyük potansiyeli maalesef yansıtmamaktadır. 2025 yılına kadar 20 milyar dolarlık bir ikili ticaret hacmi hedefi için yoğunlaşmalıyız. Bu hedef ulaşılabilir ve sadece odaklanmamızı gerektirmektedir. Hepinizin bildiği gibi, Hindistan, dünyanın en büyük 5.ekonomisine sahiptir. Fakat pandemi döneminde kötü bir şekilde etkilenmiş

durumdayız, son çeyrekte, Hindistan'ın GSYİH; %23 oranında daralma yaşadı. Bu durumun kısa bir dönem için kaydedildiğini ve uzun vadede ekonominin geldiği duruma bir etki yansıtmadığını belirtmek isterim. Pandemi gerçek bir krize neden oldu, bu nedenle bu doğrultuda hareket etmeliyiz. Türkiye de aynı süreci yaşamakta ki, devlet ekonomisi pandemi nedeniyle büyük bir darbe aldı. Bu nedenle, bu zor zamanlarda birlikte hareket etmemiz gerektiğine inanıyorum. Nerede ve ne halde durduğumuzu görmemiz büyük önem taşımakta, Pandemi, II. Dünya Savaşından sonra dünyanın karşılaştığı en büyük şok olarak görülmekte. En önemli etkileri ise ekonomik alanda görüldü. Sadece, Türkiye ve Hindistan özelinde değil, tüm dünyada bir ekonomik yavaşlama hâkim. Büyük bunalımdan beri nadir görülen bir durum bu. Belirtmek isterim ki, karşılaştığımız bu durum, ilk ekonomik kaynaklı olmayan bir ekonomik kriz olma özelliği taşımakta. Çin'deki üretim yavaşlaması olarak başladı, karantinalar ve kısıtlamalar, seyahat yasakları ile birlikte ekonomik etki oldukça büyüdü. DEİK Başkanı, tedarik zincirindeki krizden ve lojistiğin nasıl etkilendiğinden bahsetti. Tedarik zincirleri olumsuz etkilendi ve bir talep krizi yaşandı. Ekonomik faaliyetleri yeniden canlandırma, bu gerilemeden kurtulmak adına kritik bir hale geldi. Ekonomiyi canlandırmak için bir yol bulmamız gerekmekte. Bu yeni normal için gerekli bir durum ki, bugün bu amaçla, yollar aramaktayız. Dünyanın konuştuğu bu kriz döneminde, Winston Churchill'in dediği gibi krizlerden fırsatlar yaratmak gerekmekte. Türkiye ve Hindistan için karşılıklı ekonomik ilişkileri ileriye taşıma vakti. Tek ihtiyacımız olan husus, içinde bulunduğumuz problemlere rağmen yaratılan elverişli bir ortam. Gerekli temellere sahip olunca iyileşme sağlanabilmekte ve krizler yönetilmekte. Her kriz sonrasında bir büyüme gerçekleşir, aynı büyük ekonomik bunalımdan sonra olduğu gibi. Biz bu sürdürülebilir ekonomik büyümeyi sağlayabiliriz. Bazı ülkelerce uygulanan, küresel krizden etkilenmemek amaçlı, ekonomiyi yerelleştirme politikası tamamen yanlıştır. Şu an yapmamız ve izlememiz gereken yolun, küreselleşme mi yerelleşme mi olduğu hakkında fikirler halen beyan edilmekte ve tartışılmakta. İki yolu da paralel bir şekilde izlemek gerekmektedir. Türkiye ve Hindistan, doğuştan ortak iki ülke özelliği taşımakta, Türkiye güçlü bir üretim kapasitesi ile güçlü ekonomik temellere sahiptir. Hindistan için de aynı durum geçerli. Küreselleşme ve yerelleşme kavramlarının karışımı olan "glokalleşme" kavramını benimsemeliyiz. Sadece yerelleşme politikası izleyerek, küresel tedarik zincirinden bahsetmek mümkün değildir. Pandemi süresi boyunca gördük ki, bazı sektörler büyümekte, E-ticaret, Bilişim Teknolojileri, sektörleri ile Dijital Ekonomi ve Dijital Yapılanma oldukça

büyüdü. Ekonomik bağılılığımızdaki çeşitlilik önem taşımaktadır. İki ülkenin güçlü noktaları bir görevdeşlik oluşturmali. Örnek olarak, Hindistan'da olan altyapı ihtiyacı ve Türkiye'nin bu sektörde güçlü olması verilebilir. Hindistan'da olan Türk başarılı şirketlerin yanı sıra, daha fazla şirketin de bu ihtiyacı karşılaması sağlanabilir. Karadeniz'de bulunan doğalgaz ve Hindistan'ın doğal gaz ihtiyacının oluşu dolayısıyla, Türkiye net enerji ihracatçısı haline geldiğinde, Hindistan'ın en büyük alıcılardan biri olacağı söylenebilir. Ticaret dengelerinin de bu bağlamda değiştiğini görmek Türkiye açısından mümkün olacaktır. Odaklanmamız gereken noktalar, güçlü yanlarımız ve yatırım fırsatları olmalıdır. Bizim için önemli olan, büyük resme odaklanıp, bazı yapılan oyunlara gelmemek olmalıdır.

ŞAKİR ÖZKAN TORUNLAR

T.C. Yeni Delhi Büyükelçisi

Sayın Sanjay Panda'ya birkez daha Türkiye'ye hoşgeldiniz diyorum ve görevlerinde başarılar diliyorum. Aramızdan ayrılan Sayın Pranab Mukherjee'yi ülkesine yaptığı hizmetler, gerek Türkiye Hindistan ilişkilerine yaptığı katkılar ile anacağımızı belirtmek isterim. Sayın Cumhurbaşkanımız da, Hindistan Cumhurbaşkanı'na hemen taziye mesajını ileterek ülke olarak üzüntümüzü dile getirmiştir. Hindistan'ın bağımsızlığını kazanmasından önce doğan Mukherjee, görev süresi boyunca çeşitli görevlerde yer alarak, Hindistan ekonomisinin büyümesine ve dünyadaki 5. büyük ülke olmasına büyük katkıları olmuştur. Benim için ayrı önem arz etmesinin sebebi ise 29 Mart 2017'de güven mektubumu sunduğum kişinin Sayın Pranab Mukherjee olmasıdır. 2013 yılında Sayın Mukherjee'nin Türkiye'ye yaptığı ziyarete mukabil olarak gerçekleşen; 9 Nisan-1 Mayıs, tarihlerinde anayasa referandumundan sonra Cumhurbaşkanımızın gerçekleştirdiği ilk yurtdışı resmi ziyaretinde, kendisini Yeni Delhi'de ağırlamıştır. Türkiye-Hindistan ilişkilerine 5 yıllık görev süresi boyunca iki kez mukabil ziyaretlerle büyük katkısı bulunan bir devlet adamıydı. Değerli meslektaşım Sanjay Panda'nın Türkiye-Hindistan ilişkilerinin içinde bulunduğu durumu ve geleceği ile ilgili yaptığı yorumlara tamamiyle katılıyorum. Aralık 2013 ten bu yana kesintisiz olarak Türkiye Hindistan ilişkilerini, gerek merkezden son 3.5 yıldır da Yeni Delhi'deki görevimden bizzat takip eden bir diplomatım. 2017'de, Cumhurbaşkanımızın resmi ziyareti sırasında, o zamanki mevcut ticaret hacmi 6.5 milyar dolar iken, gelecek yıllar için belirlenen hedef 10 milyar olarak açıklanmıştı. Bu açıklamanın ardından geçen, 1,5 yıllık kısa bir süre içinde 8,8 milyar dolara ulaşıldı. Bu sonuca, Hindistan ve Türk özel sektörünün katkıları, aynı zamanda elçilikler ve bürokrasi gibi diğer paydaşların ortak çabalarıyla ulaşılmıştır. Pandemi süreci Türk ve Hint Özel sektörünün çabalarına tamamen bir darbe vurmamıştır. Ekonomik büyüklükleri

3 trilyon doları aşan iki ekonominin, 8 milyar dolar bazında kalması, üzerine düşünülmesi gereken ve geliştirilebilecek bir hedeftir. Bizim çabalarımız bu hacmi arttırmak üzerinedir. İki ülke arasındaki bağlantısallığı arttırmalıyız, kargo trafiğimiz arttı ve seferler ve varış noktaları artırıldı. Bu durumun, ticarete önemli yansımaları görüldü. Pandemi sonrası dönemi göz önüne alarak, İndigo ve THY gibi havayolu şirketlerinin karşılıklı seferlerinin yavaş yavaş başlatılması ve insanlara Pandemi döneminin iki ülke arasındaki ilişkiyi etkilemediği yönünde bir mesaj verilmelidir. THY'nin, Hindistan seferlerini düşükte olsa başlatmakta yarar görmekteyim bu bağlamda Hindistan'da gerekli makamlar irtibata geçilmiş bulunmakta ve Hindistan Dışışleri tarafından seferlerin başlatılması adına verilen bir destek mevcut.

RAKESH GAUR

CII (Hindistan Sanayi Federasyonu)

**Üyesi ve Kalpataru Power
Demiryolları Grup Bşk.**

Her ülke için zor olan bu durumda ekonomi için çalışmak bir fırsat, aynı zamanda ekonomik değerlendirmeler bir önem arz etmekte. Ekonomik faaliyetlerin ilerlemesi ve GSYİH bağlamında etkilenen her ülkenin düzeltilmesi bizim için önem arz etmekte. Bu durumda çoğumuz V eğrisi şeklinde iyileştirme istemekteyiz. Her iki ülke içinde, görevimiz her zaman destekleyici olmak üzerine, bu bağlamda endüstrilerin birbirine destekleyici olduğu görülmekte. Daha önce belirtildiği gibi doğuştan gelen bir ortaklığımız mevcut ve birlikte çalışmak için hem Türkiye’de, hem Hindistan’da her zaman fırsatları araştırıyoruz. DEİK’in bu ilişkileri sağlamak adına oluşturduğu platform için teşekkür etmek isterim. Sadece iki ülke için işbirliği içinde sınırlı kalmamalıyız aynı zamanda her ülkenin de aktif olduğu, kültürel değerler paylaştığı, Asya ülkelerinde de bir işbirliği sağlayabiliriz. Meydana gelen altyapı ve diğer projelerde rekabet etmek yerine işbirliği halinde olabiliriz ve daha iyi projeler meydana getirebiliriz. Hindistan ve Türkiye’nin bağlarının ve potansiyel ticaret hacminin çok güçlü olmasına rağmen bu potansiyelin kullanılmadığını görmekteyiz. Pandemi sonrasında, küresel bağlamda düşünülen olgular arasında, hangi ülkenin öz yeterlilik ve özgüvene sahip olacağı yer almakta fakat gelişim izolasyonda meydana gelemez. Gelişim için, işbirliği, anlayış, bilgi alışverişi gerekmektedir. Türkiye ve Hindistan güçlü yönlerini birbirlerini güçlendirmek adına kullanabilirler, Türkiye’nin güçlü ekonomik yönlerine bakıldığı zaman; yatırım ve inşaat öne çıkmakta, Hint firmalar, Türk firmalar ile iş ortaklığı yapmak istemekte. Türk firmaların Hindistan’a gelip, Hint firmalar ile iş ortaklığı oluşturması bize büyük bir destek sağlayacak. Türk firmalarına platform, ofis, vergilendirme gibi tüm olanaklar tarafımızdan sağlanacaktır. Aynı zamanda, Bilişim Sistemlerimizi ve hizmetlerimizi, Türkçe olarak sağlayabiliriz ve küresel seviyede kullanılabilir hale

getirebiliriz. Su yönetimi, Enerji, Altyapı, Dağıtım, Demiryolları ve Metro, Türk şirketlerin gelip teknik destek, altyapı sağlayabileceği ve yatırım fırsatlarını değerlendirebileceği alanlar. Hindistan ise, Türkiye ile büyük hacimlerdeki enerji sistemleri dağıtımındaki tecrübelerini paylaşıp, Afrika’da birlikte projeler gerçekleştirip, katı atık yönetimi sistemleri oluşturabilir. Özetlemek gerekirse, İnşaat, Tekstil, Ziraat, Metro inşaatı, Enerji ve Deri sektörleri işbirliği sağlanabilecek alanlar. Birçok Türk şirketi, Hindistan’da varlığını sürdürmekte ve birçoğu ile iletişim halindeyiz. Ankara ve Yeni Delhi’deki Büyükelçilerin desteği ile eminiz ki ortaklıklar ve büyük işler gerçekleştireceğiz.

AYSUN TİMUR

**T.C. Ticaret Bakanlığı Yeni Delhi
Ticaret Müşaviri**

Türkiye ve Hindistan, kökleşmiş bir ticari ve yatırım ilişkisine sahiptir. 2017 ve 2019 yılları arasında, karşılıklı ticari hacmimiz 8 milyarı geçmiştir. Ticaret kaynaklarımız birbiriyle aynıdır. Türkiye, dünyadan hammadde ithal ederek ara mal ve bitmiş ürün üretimi yapmaktadır. Pandemi nedeniyle, dünya ekonomisi geriledi, gelecek sene için, pozitif yükseliş oranları ve Covid öncesi ticaret dönemini görmeyi umuyoruz. Şu an %30 oranında bir ticaret hacmi kaybımız mevcut, kötü günleri geride bıraktığımızı ve iki ülke için de artış eğrisi göreceğimiz kanaatindeyim. İki ülke arasındaki ticaret yapısının altını çizmek isterim; Hindistan'ın özel üretim kapasitesi sayesinde, Türkiye 1 milyar dolarlık bir ihracata sahipken ithalat oranın bu değerın 7 katı olduğu söylenebilir ki bu da dengesiz bir durum ortaya koymaktadır. Daha dengeli ve sürdürülebilir bir ticari ilişki adına birlikte çalışmamız gerekmekte, yatırım ve ticaret için hukuksal bir yapılandırma, ziyaretlerin sıklaştırması, temsilcilikler aracılığıyla, görüşlerin ve bilgilerin paylaşılması önem arz etmektedir. Bu noktada, Türkiye Hindistan ortak komisyonunun önemini vurgulamak isterim. Türkiye olarak, 25 tane potansiyel sektör öngörmekteyiz, özellikle; Otomotiv ve Yedek parça, Elektronik Makineler, Gıda ve İçecek, Makine Parçaları İşlenmesi ve Ayrılması, Tekstil ve Hazır giyim, Savunma donanımları, Teknik danışmanlık, İnşaat işbirliği ana sektörler olarak öne çıkmakta. Hindistan'da sürdürülen zirai makineler ve yedek parça üretimi için, Türkiye'de mevcut olan bol alan, Hintli firmaların bu bağlamda yatırım yapmalarını sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, Çelik ve Bakır madenciliği, Tıbbi ürünler, Konaklama sektörü, Köprü ve Yol İnşaatı, Bilişim Teknolojileri, Hindistan'ın yatırım yaptığı diğer sektörler olarak gösterilebilir. Hindistan güçlü bir yazılım hizmetine sahip. Bununla birlikte, ülke çok fazla sayıda mühendis ve Zirai makineler, Tıbbi ürünler, Hazır giyim, Mücevherat, Deri sektörleri için

hammadde açısından zengin bir durumda. Küresel olarak, Gıda sektöründe ise en büyük tedarikçi ve Süt, Pirinç, Buğday, Baharat, Yağ, Et, Şeker, Pamuk ürünlerinde lider üretici konumunda. Hindistan, Tıbbi malzeme ve Gıda sektörlerinde bağımsız bir hale gelmiş bulunmakta ve üretim kapasitesini geliştirmeye çalışmaktadır. Hindistan, teknolojik uygulamaları bünyesine katan ve dijitalleşmeye sahip bir ülke. Pandemi ciddi olarak küresel tedarik zincirini etkilemiş durumda fakat önümüze baktığımız zaman büyük felaketlerin değişimi ve dönüşümü getirdiğini görürüz. İmalat ve işleme süreçleri, sosyal mesafeye uyma, temassız ticaret, kendi ayakları üzerinde durabilen üretim, esnek tedarik zinciri, daha fazla dijitalleşmiş bir hayat, belki de dijital para, sağlık ve acil durumlar için kurulan daha fazla start-up, uzaktan ve dinamik bir işgücü gibi bazı değişiklikler gerektirmektedir. Büyük bir pazar kapasitesi ile Hindistan, Türk teknoloji şirketleri dâhil olarak, yabancı yatırımın ilgisini çekmek için hazır durumda. Gözlemlerimize göre, her ay ekonomiyi canlandıran yabancı yatırımlar yapılmakta, eklemek istediğim bir nokta ise Türkiye'nin hızla büyüyen ve derinleşen Hindistan pazarına ulaşmak için hazır durumda olduğudur. Pandemi sonrası dönemde, ülkeler kendi ayakları üzerinde durabilen ve bağımsız bir ekonomi oluşturmak durumunda olsalar da ülkeler arasında tamamlayıcı bir işbirliği gerekmektedir.

ISRAR MECCA

FIEO (Hindistan İhracatçılar Federasyonu) Bölge Başkanı

Temsil ettiğim FIEO, Ticaret Bakanlığı ve özel sektördeki endüstriler tarafından oluşturulmuş olup, Hindistan İhracatçılar Federasyonu olarak faaliyet göstermektedir. Başlıca faaliyetleri; ihracat fırsatlarını araştırıp, merkezi yönetimler ve devletlerle işbirliği oluşturmak, politika geliştirme hususunda tavsiyeleri aktarmak ve ihracat konusunda ortaya çıkan sorunları çözmeye yönelik çalışmalar yapmak olarak belirtilebilir. 40 bine yakın üyeye sahip olan Federasyon, Otomotiv’den, Gıda sektörüne, Hindistan’ın ihracat yaptığı hemen hemen her sektörü temsil etmektedir. Kuruluşun işleyişini açıklamak gerekirse; Federasyona bağlı oluşturulan İhracat konseyleri, üye şirketleri çeşitli marketlere ulaştırmak amacıyla platformlar sağlar, aynı zamanda yabancı alıcıları Hindistan’daki ihracatçılar ile buluşturur. Bahsedildiği üzere, Türkiye-Hindistan karşılıklı ticaret hacmi, 10 milyar dolara ulaşmalıdır ve iki ülke için, kriz dönemi fırsata dönüşmelidir. Bu dönem, Hindistan’daki yatırım fırsatlarını değerlendirmek adına kullanılabilir. Başbakanımız, Sayın Narendra Modi, Hindistan için planlanan yeni yönelimleri açıkladı. “Atma Nirbhar Bharat “Kendi kendine Yeterli Hindistan”, programı kapsamında bulunan ekonomi paketi ile yerelleşme ve savunma kavramlarını öne çıkartan bir politika izlenmekte. Bu politika, daha çok Asya bölgesindeki, diğer ülkelerden gelen ürünler adına yürütülmek istenmekte. Telefon, Televizyon, Elektronik aletler gibi örneklenebilecek bu ürünleri, yerel marketlerde satmaktayız. Hindistan’a olan bakış açısı, merkezi yönetimler ve devletler tarafından değişmiş durumda, ticareti kolaylaştırmaya yönelik adımlar atılmakta ve bu durum Hindistan’daki yatırımları güçlendirmekte. Devletlerin daha önceden kontrolcü olan yaklaşımlarını kolaylaştırıcı olarak değiştirmesi, üretim ve yatırım için destek olması ticareti ve yatırımları, pozitif bir yönde etkilemektedir. Devletler yatırım fırsatlarını

kendi ülkelerine çekmek adına bir yarış halindeler. Devletlerin saldırgan bir şekilde yatırımları kendilerine çekme faaliyetleri de mevcut. Hindistan'da üretimi güçlendirmek ve yatırımcı çekmek adına oluşturulan devlet destekli birçok oluşum bulunmakta. Birkaç yıl önce Hindistan'da, Bilgisayar için olan tak-çalıştır sistemi için gerekenler sağlanamaz iken, şu an birçok devlet Hazır Giyim Sektörü için gerekli olan alanları sağlıyor ve üretimi kolaylaştırıyor. Hindistan hükümeti, üretim faaliyetlerine yönelik tamamlayıcılar sağlamakta ve yeni yatırımlar için olanaklar oluşturmaktadır. Hindistan Hükümeti tarafından sağlanan bu olanaklar sayesinde telefon firmalarının birçoğunun üretimi Hindistan'da gerçekleşmekte. Türkiye ve Hindistan gibi ülkeler adına, ihracat faaliyetleri için geleneksel pazarlar yerine, yeni pazarlara yönelme zamanı. Hindistan için, Ruanda, Afrika gibi marketlere yönelmiş durumdayız. Sahibi olduğum şirketin üretimi Bangladeş ve Etiyopya'da gerçekleşmekte ve bu ülkelerde Türk üreticilerini de görmekteyiz. İki ülke olarak, ortak işbirliği gerçekleştirmeli ve teknolojiyi dâhil ederek yeni pazarlar inşa etmeliyiz. Hızlı değişen küresel politikalar ve korumacı anlayış nedeni ile birden fazla üretim temeline sahip olmak büyük önem taşımakta. Teknik bilgi açısından iki ülkenin de güçlü bir konumda olduğu görülmekte. Benzer, güçlü, ama farklılığa sahip bu bilgileri birbirine ekleyerek büyük yarar sağlayabiliriz. Türk üreticilerin lider olduğu Tekstil sektörü, Gıda sektörü, Yenilenebilir Enerji, Savunma, Çelik, Otomotiv sektörleri işbirliği için olanak oluşturan alanlardır. Hindistan'ın kendine yeterlilik politikası hususunda, Savunma Sanayi ayrıca odaklandığı ve yatırım fırsatları aradığı bir alandır, bu bağlamda her ülkenin birlikte savunma projeleri oluşturacağı bir Türkiye ve Hindistan ortaklığı sağlayabiliriz. Aynı zamanda belirtmek isterim ki Hindistan'ın amacı diğer Asya ülkelerinden ayrılmak ve bağımlılığını azaltmaktır. Bu amaç, Türk üreticiler için yeni iş fırsatları kurmak ve var olan Hint üreticiler ile çalışmak adına bir olanak sağlamaktadır. Hindistan'da, deri sektöründe faaliyet gösteren ayakkabı firmalarımız, 25 bin üzerinde istihdam sağlamaktadır. Güney Bölgesi Deri İhracat Konseyi Başkanı olarak, Türkiye'de kimyasal üreticileri, makina üreticileri adına Hindistan'da satış faaliyeti için büyük fırsatlar görmekteyiz. Türkiye'nin üretim seviyesinin, Çin veya Tayvan gibi ucuz maliyetli üreticilerden ziyade İtalya gibi gelişmiş imalatçılara daha yakın olduğunu görüyoruz. Türk firmaları ile olan ortaklıklarımızı ve işbirliklerimizi artırmak adına çalışmalar yapmaktayız ve DEİK'in, Heyetlerin ve Elçiliklerin de katkılarıyla, çalışmalarımızı daha da ileriye taşıyabiliriz. Hindistan, Türkiye ithalatı, toplam ithalat oranının %5'ten fazla bir kısmını oluşturmaktadır. Az

olan bu oranın sektörel paydaşlarına bakıldığında, Demir Çelik sektörünü ilk sırada yer alır. Değerli Taşlar ve İnciler, Organik Kimyasal ve Kimyasal sektörlerinin diğer büyük paydaşlar olarak, takip ettiği, Hindistan Türkiye ithalat faaliyetleri geliştirilebilir bir potansiyele sahiptir. Şişecam, Arçelik, Çelebi gibi Türk Firmaların Hindistan'da faaliyet gösterdiğini biliyoruz. Mahindra, Tafe, Wipro, Reliance, gibi birçok Hint firması da Türkiye'de faaliyet göstermekte. Ticaret hacmini arttırmak, üretim ortaklığı sağlamak, işbirliği yapmak, yatırım fırsatları yaratmak adına şimdi harekete geçmemiz gerekmektedir. 2021 yılında hızlı bir ekonomik yükseliş dönemine geçilecek ve bu hızlı süreçte iki ülke arasında ortak girişimler kurarak fırsatların yaratılması gerekmektedir.

FİKRİ ÖZDEMİR

Voltbek-Arçelik Operasyon Müdürü

Koç Grup ve Tata Grup Hindistan'da, Voltas ve Arçelik şirketlerinin de bağlı olarak bulunduğu 2017 yılında bir ortak girişim gerçekleştirdi. 2017 Ağustos ayında faaliyetlerine başlayan ve CTO olarak görev aldığım Voltas-Beko ev aletleri üretim şirketi kurulmuştur. Tata Grup ve Voltas sayesinde gerekli düzenlemeleri kolayca yerine getirdik. Gujarat Hükümetinin de bize yapılması gerekenleri tamamlamak adına yol gösterici çok fazla katkıları olduğunu eklemek isterim. Gujarat'a yatırım yapma kararı aldık. 30 Ocak 2019 tarihinde, fabrikada üretime başlandı ve bu tarihten beri üretim yapmaktayız ve ilerleyerek devam etmekteyiz. Önceki görevim satın alma üzerineydi bu nedenle birçok Uzakdoğu ülkesi ve şirketler ile irtibat halindeydim, Çin, Kore, Tayvan, Japonya vb. Uzakdoğu ülkelerine çok fazla sayıda ziyaret gerçekleştirdim. Bu nedenle, son 20 yıl içinde bu ülkeler tarafından gerçekleştiren tedarik zinciri ve endüstri gelişimini tecrübe etme fırsatım oldu. 2017 Ağustos ayında Hindistan'a geldiğimde edindiğim ilk izlenim, 2000 yılında Çin'i ziyaret ettiğim ile aynıydı. Çin'in, 2000 yılından beri çok fazla gelişim gösterdiği gibi, Hindistan'ın da Çin'deki bu gelişimi yakalamak ve geçmek hususunda büyük bir potansiyele sahip olduğunu söylemek isterim. Hindistan'da, tedarik zinciri ve tedarikçiler çok iyi bir şekilde yapılanmış durumdadır ve yetenekleri Çin'de edindiğim ilk izlenime kıyasla, çok daha yüksek olduğunu görmekteyim. Dil bariyerinin olmaması, tüm şirketler ile İngilizce iletişim kurulabilmesi de bir avantaj oluşturmaktadır. Voltas-Beko olarak zamanla birçok tedarikçiyi bünyemize katmış durumdayız ve tedarikin %65'ini yerel bölgeden sağlamaktayız, %35 lik oranı ise zorunlu olarak yabancı ülkelere sağlıyoruz fakat Hindistan'ın sahip olduğu yetenekli ve gelişen endüstrisi sayesinde kalan %35'lik oranında yerleşmiş

olacağını düşünmekteyim. İşgücü ve yetenek dinamiklerine baktığım zaman, Hindistan'ın büyük bir potansiyele sahip olduğunu söyleyebilirim. Hindistan'ın pazar büyümesi, büyük hız kazanmış durumdadır. Ev aletleri pazarına bakıldığı zaman, benzer nüfus oranına sahip olmasına rağmen, Hindistan'ın, Çin'e oranla çok düşük bir payı olduğunu görmekteyiz. Ülkede süregelen Pandemi kaynaklı kısıtlamalar nedeniyle duraksama yaşansa da, şu an için bir normalleşme sürecindeyiz ve sektördeki satışlarımızda artan talep nedeniyle normalden daha fazla bir artış görmekteyiz.

MEHMET ALİ UĞUR
Beta Gıda A.Ş. Genel Müdürü

Beta Gıda olarak özellikle Gıda ve İçecek sektöründe lider firmalardan biriyiz ve 40 yıldır Hindistan ile çalışıyoruz. Başlıca Gıda, Çay, Kahve Basmati pirinci üretimi yapmaktayız. Hindistan'ın Gıda sektöründeki en büyük ihracatçılardan biriyiz. Delhi, Calcutta, Punjab Bölgesi, Haryana ve Güney Hindistan Bölgesi gibi birçok bölgede faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz. Hindistan'dan sağladığımız ürünleri dünyanın farklı 10 ülkesinde kurduğumuz fabrikalarımızda işleyip paketleyip satıyoruz. 2000-2010 yıllarında %90 oranla, Hindistan'a Türk Çayı ihracatı gerçekleştirdik. Hindistan'ın hammadde açısından zengin oluşu, Hindistan'dan ürün alıp dünyaya satmak için fırsat oluşturmakta. Böylece Hindistan ticaret kültürünü tanıyıp, yatırım, üretim ve ihracat şansı doğmaktadır. Hindistan pazarını; iki dinamikle açıklamak isterim; fiyat duyarlılığının yüksek oranda olduğu bir pazar, düşük maliyet, düşük kalite ve yüksek maliyet, yüksek kalite olarak ayrılmaktadır. Orta segment işlerin daha az oranda olduğu görülmekte, bu nedenle, yüksek ve alt segmentlere odaklanarak faaliyet göstermekteyiz.

SEKTÖREL İŞ GÖRÜŞMELERİ

“Interconnected Business Series: Türkiye-India” sanal etkinliğinin son kısmında, DEİK/Türkiye-Hindistan İş Konseyimiz ve Hindistan Sanayi Konfederasyonu (CII) iş birliğinde, Gıda ve Tarım Ürünleri, İnşaat ve Sağlık sektörlerinde iki ülkenin iş insanları bir araya gelerek sunumlar gerçekleştirmiş ve potansiyel iş birliği fırsatlarını istişare etmişlerdir.”

DEİK **TÜRKİYE-HİNDİSTAN**
INTERCONNECTED BUSINESS

GIDA VE TARIM ÜRÜNLERİ

İNŞAAT

SAĞLIK

#BusinessDiplomacy   /deikiletisim www.deik.org.tr   /deikint **#İşimizTicariDiplomasi**

**INTERCONNECTED
BUSINESS SERIES:
TURKEY-INDIA**

NAİL OLPAK

DEİK Başkanı

CANER ÇOLAK

Genel Sekreter

BARKAN ÖZGÜR

Genel Sekreter Yardımcısı

VOLKAN YÜZER

İş Konseyi Bölge Direktörü

Tel: + 90 212 339 50 80

E-Posta: vyuzer@deik.org.tr

NESLİHAN ONURALP DAMALI

İş Konseyi Koordinatörü

Tel: + 90 212 339 50 18

E-Posta: nonuralp@deik.org.tr

SELMA BARDAKCI

İş Konseyi Koordinatörü

Tel: + 90 212 339 50 37

E-Posta: sbardakci@deik.org.tr

TEMMUZ YİĞİT BEZMEZ

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Tel: + 90 212 339 50 35

E-Posta: tbezmez@deik.org.tr

**Semineri izlemek için lütfen
tıklayınız.**

**DEİK üyeliği için lütfen
tıklayınız.**

